

บทที่ 16
ห้องปฏิบัติการทางภาษา
(Language Laboratory)

เค้าโครงเรื่อง

1. จุดมุ่งหมายของการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา
2. ลักษณะของห้องปฏิบัติการทางภาษา และการเรียนการสอน
3. การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา
 - 3.1 ฝึกทักษะในด้านการฟัง และพูด
 - 3.2 ฝึกทักษะในด้านการอ่านและเขียน
4. ประโยชน์และประสิทธิภาพของการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

สาระสำคัญ

1. ห้องปฏิบัติการทางภาษาจัดขึ้นสำหรับการสอนภาษาโดยเฉพาะ เพื่อฝึกทักษะการใช้ภาษาให้แก่ผู้เรียน และให้มีประสบการณ์ตรงในการฟังเสียงภาษาต่างประเทศ
2. ห้องปฏิบัติการทางภาษาสามารถใช้เรียนร่วมกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติได้รวมทั้งสามารถใช้ร่วมกับอุปกรณ์การสอนอื่นๆ หรือใช้สำหรับการเรียนการสอนเฉพาะบุคคลก็ได้
3. ห้องปฏิบัติการทางภาษาสามารถใช้สำหรับการฝึกทักษะในด้านการฟังพูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูจัดแบบฝึกหัดให้สอดคล้องกับการฝึกทักษะในแต่ละทักษะ
4. ประโยชน์ของห้องปฏิบัติการทางภาษาแตกต่างจากอุปกรณ์การสอนอื่นๆ และ การเรียนการสอนในชั้นเรียนก็คือ ผู้เรียนสามารถทราบข้อบกพร่องทางด้านภาษาของตนเองได้ด้วยตนเอง และจะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องนั้นได้ทันที

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกจุดมุ่งหมายของการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาได้
2. อธิบายลักษณะการใช้งานของห้องปฏิบัติการทางภาษาได้
3. อธิบายความแตกต่างระหว่างการใช้ห้องเรียน และ การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการสอนได้
4. อธิบายการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการฝึกทักษะการพูดได้
5. อธิบายการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนได้
6. อธิบายประโยชน์ของการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาได้

ห้องปฏิบัติการทางภาษาจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกความสามารถในด้านการพูดมากกว่าการเรียนรู้ในห้องเรียน ทั้งนี้ผู้เรียนจะสามารถได้ยินเสียงของชนเจ้าของภาษาในลักษณะต่างๆ กัน ทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะเข้าใจความหมายของภาษาและเสียงที่เปล่งออกมาได้ ซึ่งโดยแท้จริงแล้วแบบฝึกหัดที่นำมาใช้นั้น จะต้องให้ผู้เรียนได้ยินและฝึกการพูดเลียนแบบอย่างบ่อยๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาเพิ่มมากขึ้นและใช้ได้ดี

1. จุดมุ่งหมายของการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษามีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่มพูนทักษะและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศให้เพิ่มมากขึ้นในด้านต่างๆ ดังนี้

1. สามารถที่จะเข้าใจความแตกต่างของเสียง โครงสร้างประโยค และเข้าใจความหมายได้เมื่อได้ยินเสียงที่เปล่งออกมา

2. สามารถที่จะออกเสียงได้อย่างถูกต้องมากขึ้นเป็นลำดับ เมื่อได้ฟังเสียงของชนต่างชาติและเลียนแบบได้

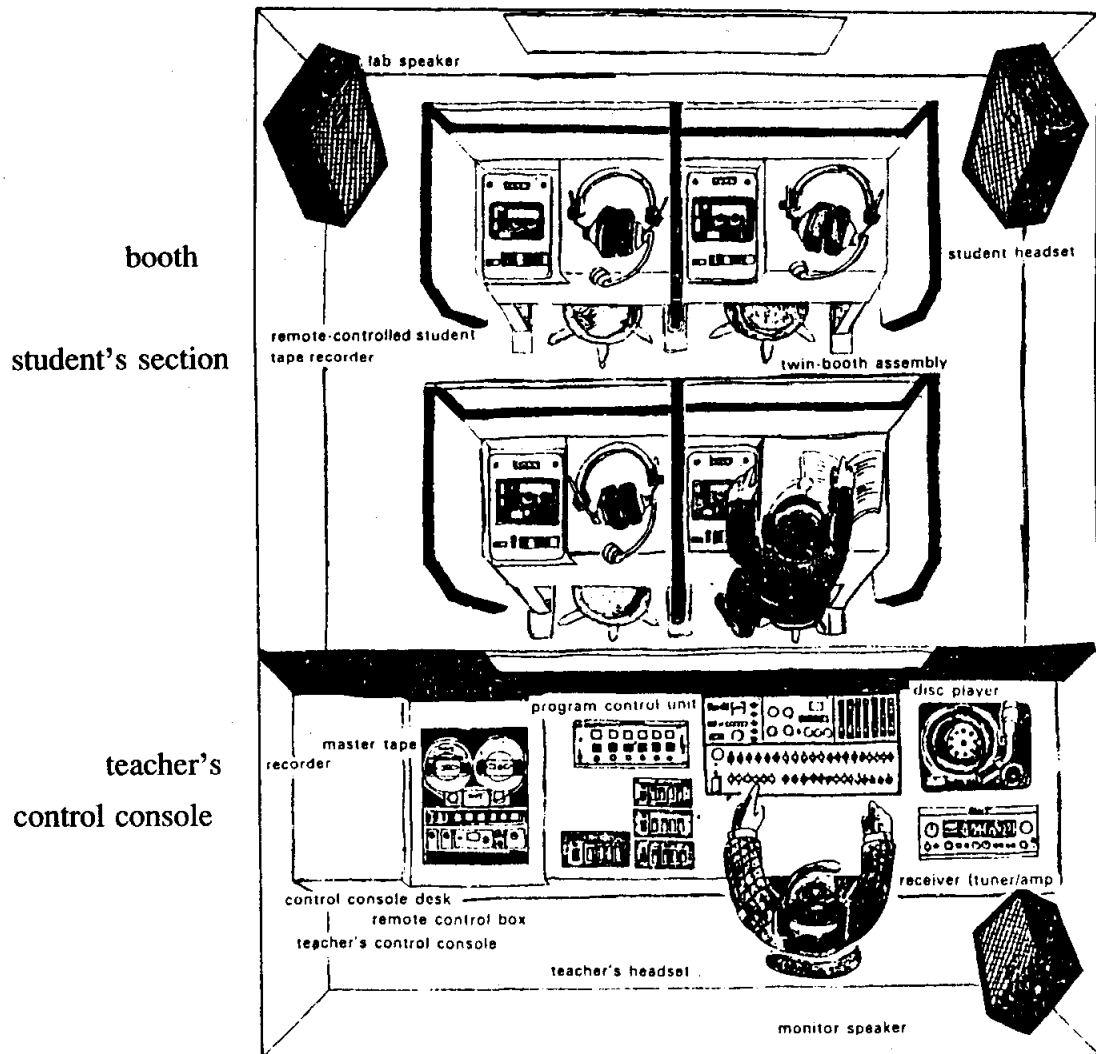
3. มีความสามารถที่จะใช้ภาษาต่างประเทศในรูปประโยคง่ายๆ ได้อย่างคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น

4. สามารถที่จะตอบคำถามเป็นภาษาต่างประเทศได้โดยทันทีอย่างถูกต้องสอดคล้องกับคำถาม ทั้งในด้านการออกคำสั่งและเนื้อหาที่ถามมา

การที่นักเรียนได้รับการฝึกฝนให้ได้ยินเสียงและเลียนแบบเสียงของชาวต่างชาติจากแบบอย่าง (models) ที่ดี และชัดเจน จะช่วยให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการใช้ภาษามากขึ้น สามารถที่จะตอบโต้ได้อย่างทันที เป็นไปโดยธรรมชาติ มีความมั่นใจ และตั้งใจที่จะแสดงออกในด้านความคิดเห็นของตนเอง และยอมรับความบกพร่องในสิ่งที่จะต้องแก้ไขเกี่ยวกับสำเนียงการออกเสียงของตนเองด้วย

2. ลักษณะของห้องปฏิบัติการทางภาษา และการเรียนการสอน

ห้องปฏิบัติการทางภาษา หรือ Language Laboratory นั้น เป็นห้องที่ได้จัดขึ้นเป็นพิเศษ หรือใช้เฉพาะในการสอนภาษาเท่านั้น ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถได้ยินภาษาต่างประเทศที่จะเรียน สามารถบันทึกเสียงของตนเอง ซึ่งได้เลียนแบบเสียงที่ได้ยินมา รวมทั้งสามารถเปิดย้อนกลับฟังเสียงของตนเอง เพื่อทราบข้อบกพร่องและเปรียบเทียบเสียงของตนเองกับเสียงชนชาติเจ้าของภาษาต่างประเทศที่ได้ยินได้ ผู้เรียนแต่ละคนจะมีที่นั่งของตนเองเป็นส่วนเป็นสัดส่วนแตกต่างกัน เรียกว่า booth ซึ่งมีอุปกรณ์ต่างๆ เช่น head-phones, microphone และเครื่องบันทึกเสียง

สำหรับครูผู้ควบคุมเครื่องนั้นจะอยู่ที่ counter เรียกว่า console ซึ่งมีอุปกรณ์ต่างๆ เช่น microphone, earphones, tape recorders, a playback machine และอุปกรณ์อื่นๆ ซึ่งทำให้ผู้ควบคุมเครื่องสามารถกำหนดกิจกรรมต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนได้ รวมทั้งกำหนดบทเรียน และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ด้วย

ครูซึ่งเป็นผู้ควบคุมเครื่อง จะสามารถจัดโปรแกรมการเรียนให้นักเรียนซึ่งอยู่ในห้องปฏิบัติการทางภาษาเรียนได้หลายวิธีด้วยกัน เช่นจากแผ่นเสียง หรือจากเทปบันทึกเสียงก็ได้ ดังนั้นที่ console อาจจะมี tape decks ถึง 3 อัน เครื่องเล่นแผ่นเสียง head-phones และไมโครโฟนด้วย

การส่งโปรแกรมหรือแบบฝึกหัดให้แก่ นักเรียน ครูอาจจะควบคุมให้นักเรียนเรียนได้ทั้งชั้น หรืออาจจะส่งโปรแกรมที่ไม่เหมือนกันให้แก่ นักเรียนเรียนเป็นส่วน ๆ ก็ได้ หรือแต่ละคนก็ได้ โดยที่ครูจะควบคุมการส่งโปรแกรมหรือแบบเรียนจากสวิตซ์ต่างๆมากมายที่ console ซึ่งครูอาจจะติดต่อกับผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล สามารถที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในสิ่งที่เด็กพูดและให้คำแนะนำได้ ผู้เรียนก็สามารถที่จะโต้ตอบกับครูได้เช่นเดียวกัน การพูดจาตอบโต้กันระหว่างครูกับนักเรียนทำได้โดยไม่ต้องรบกวนนักเรียนอื่นๆ ที่อยู่ในห้องเลย console บางอันอาจจะมีเครื่องมือซึ่งครูสามารถบันทึกเสียงของนักเรียนได้จาก booth ด้วย

เมื่อครูเปิดแบบฝึกหัดซึ่งได้เตรียมไว้ให้นักเรียนในแต่ละ booth ฟัง นักเรียนจะได้ยินแบบฝึกหัดจาก head-phones และควบคุมความดังของเสียงด้วยตนเองตามที่ต้องการ และในเวลาเดียวกันจะบันทึกเสียงของตนเอง ซึ่งเป็นการตอบคำถามของแบบฝึกหัดเรียบร้อยแล้ว นักเรียนก็จะเปิดเครื่องบันทึกเสียงย้อนกลับอีกครั้ง ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อนักเรียนจะได้สามารถเปรียบเทียบเสียงของตนเองกับเสียงที่ถูกต้อง หรือตรวจดูว่าการตอบคำถามนั้นถูกต้องหรือไม่

ตัวอย่างของแบบฝึกหัดที่ใช้

1. **Listen** I went to Paris last week to attend an international conference. The subject was air pollution.

Question

1. Where did he go? (To Paris)
2. When did he go? (last week)
3. What did he attend? (an international conference)
4. What was the subject? (air pollution)

2. **Listen** I have a new car, and I usually go to work in it. Today, however, I went to work by bus, and I return in a friend's car.

Question

1. What does he have? (a new car)
2. Where does he usually go in it? (to work)
3. How did he go today? (by bus)
4. How did he return? (in a friend's car)

(ตัวอย่างนำมาจาก CIEL Listening Comprehension Units)

ห้องปฏิบัติการทางภาษานั้น เป็นห้องที่ใช้ฝึกหัดเพื่อเพิ่มทักษะและเร้าให้นักเรียนสนใจในบทเรียน ซึ่งได้เรียนมาจากชั้นเรียน เนื่องจากมีสถานที่ อุปกรณ์ที่พร้อมเพรียง สำหรับการฝึกแบบเข้มข้น ให้เป็นไปอย่างธรรมชาติ ในด้านเสียงและโครงสร้างของภาษา ห้องปฏิบัติการทางภาษายังสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาอย่างคุ้มค่ามากที่สุดในการฟังและพูดภาษาได้ด้วย ห้องปฏิบัติการทางภาษาจะเน้นในด้านการฟังมาก ในขณะที่ห้องเรียนธรรมดาเน้น

การเรียนการสอนโดยการใช้สายตาเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามทัศนวัสดุอาจนำมาใช้ในห้องปฏิบัติการทางภาษาได้ เช่น กระดานดำ รูปภาพ หรือแผนภูมิ ซึ่งจะติดตั้งหน้าชั้นเรียนและมีประโยชน์ใช้ประกอบการสอนได้ สไลด์ และฟิล์มสตริป อาจจะนำมาใช้ในห้องปฏิบัติการทางภาษาได้เช่นกัน ถ้ามีความมืดที่เพียงพอ นอกจากนี้ แผนภาพขนาดใหญ่ที่อยู่หน้าชั้นเรียนอาจจะนำมาทำเป็นขนาดเล็กๆ และติดตั้งใน booth ของผู้เรียนแต่ละคนได้

การเรียนการสอนโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษานั้น เปรียบเสมือนเป็นการเรียนเฉพาะบุคคล แต่ครูก็อาจจัดกลุ่มนักเรียนแบ่งตามความสามารถและความสนใจในการเรียนของเด็กได้ ซึ่งครูก็อาจจะสามารถจัดโปรแกรมการเรียนเป็นพิเศษให้แก่เด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะคนได้เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม การจัดแบบฝึกหัดหรือโปรแกรมให้เด็กในห้องปฏิบัติการทางภาษานั้น เด็กแต่ละคนที่เรียนจะมีความสุขสนุกสนานในการเรียน เนื่องจากสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ผู้เรียนจะได้ยินภาษาพูดที่ถูกต้องอย่างแท้จริง ไม่เหมือนกับสิ่งที่ได้ยินในชั้นเรียนจากเพื่อนร่วมชั้น

2. ผู้เรียนจะสามารถฝึกปฏิบัติได้ตลอดเวลา และมีกิจกรรมไม่นั่งอยู่เฉยๆ เหมือนอยู่ในชั้นเรียน ในขณะที่เพื่อนคนอื่นกำลังฝึกพูดอยู่

3. ในการเลียนแบบเสียงจากชนเจ้าของภาษานั้น ผู้เรียนจะเต็มใจในการเลียนเสียงมากกว่าที่จะเลียนเสียงจากเพื่อนในชั้นด้วยกัน หรือให้ครูแก้ไขข้อบกพร่องในการเลียนเสียงนั้นต่อหน้าเพื่อนๆ ในชั้น

4. ในการพูดซ้ำตามแบบอย่างนั้น ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะไม่เข้าใจความหมายอย่างชัดเจนนักของเสียงที่พูด แต่ก็อาจจะเลียนแบบเสียงนั้นได้

5. โอกาสในการฝึกพูดจะมีมากกว่าการเรียนในชั้นเรียน เพราะในชั้นเรียนนั้นผู้เรียนอาจจะได้พูดเพียงครั้งเดียวจากเวลาทั้งหมดก็ได้เนื่องจากมีเด็กเรียนหลายคน

การเรียนการสอนบางอย่างไม่สามารถจัดในชั้นเรียนได้ แต่ก็อาจจะจัดได้ดีในห้องปฏิบัติการทางภาษา เช่น ฝึกการฟังภาษาต่างประเทศจากเสียงของชนเจ้าของภาษา ซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถเลียนแบบและฝึกพูดซ้ำๆ ได้ การฝึกมากๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษาพูดได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังจะช่วยให้ผู้เรียนรู้คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ความสามารถในการพูดของนักเรียนเพิ่มมากขึ้นด้วย

แต่เดิมนั้นเราจะเน้นในด้านการพูด ไม่เน้นในด้านความเข้าใจ ซึ่งทำให้บางครั้งเมื่อสนทนากับชาวต่างชาติ คนอเมริกันหรือคนอังกฤษเองก็ไม่สามารถที่จะเข้าใจชาวต่างชาติที่พูดเป็นภาษาอังกฤษได้ ในการฝึกการพูดนั้นทักษะที่ยากก็คือจังหวะ หรือความเร็วในการพูด ควบคู่ไปกับการใช้ภาษาให้ถูกต้องในการพูด สิ่งที่จะแก้ไขในข้อบกพร่องนี้ได้ก็คือการฝึกในด้าน

การฟังให้มาก ๆ และสม่ำเสมอ ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ในการคิดและพูดโต้ตอบออกไปอย่างทันที เป็นภาษาต่างประเทศเหมือนกับอยู่ในสภาพแวดล้อมที่จะต้องใช้ภาษาต่างประเทศนั้น ๆ กับชนเจ้าของภาษาเอง ห้องปฏิบัติการทางภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทางภาษาดังกล่าวแล้วได้ดีกว่าในห้องเรียนธรรมดา ๆ

ได้มีการทดลองและพิสูจน์แล้วได้ผลออกมาว่านักเรียนที่ใช้ห้องปฏิบัติการในการสอน จะออกเสียงได้ดี ชัดเจน มีความคล่องแคล่วในการพูดและมีความเข้าใจในด้านการฟังดีกว่านักเรียนที่เรียนภาษาในชั้นเรียนธรรมดา

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-2

1. การที่ทางโรงเรียนจัดเวลาให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาของโรงเรียนนั้น โรงเรียนมีความมุ่งหวังในเรื่องอะไร
2. ในกรณีที่นักเรียนสนใจใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาของโรงเรียน สามารถเข้าไปใช้ด้วยตนเองได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. เมื่อใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา การเรียนการสอนจะแตกต่างหรือเหมือนกับห้องเรียนธรรมดาหรือไม่ และจะสามารถใช้อุปกรณ์การสอนได้อย่างไร

3. การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

ทักษะทั้ง 4 ทางด้านภาษาของนักเรียนจะเพิ่มมากขึ้นโดยการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ซึ่งจะต้องมีอุปกรณ์การสอนที่เพียงพอ และความสำคัญจะอยู่ที่การจัดประสบการณ์ทางด้านทักษะให้แก่ผู้เรียนในแนวทางต่อไปนี้

1. จัดบทแบบอย่าง (models) ที่สมบูรณ์ ถูกต้อง ทางด้านการออกเสียง สำเนียง และน้ำเสียง ให้แก่ผู้เรียนเพื่อใช้ในการเลียนแบบเสียง
2. ให้นักเรียนได้มีโอกาสเพียงพอในการเลียนแบบเสียง ซ้ำ ๆ อยู่เสมอในสิ่งที่นักเรียนได้ยิน
3. จัดให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกแบบโครงสร้างของภาษา (Structural patterns) ซึ่งได้เรียนมาจากชั้นเรียน
4. เป็นการเสริมความสามารถของผู้เรียนให้มีความเข้าใจในด้านการฟังภาษาต่างประเทศโดยใช้เวลาน้อยลง
5. จัดหาแบบฝึกหัดให้เพียงพอในการฝึกให้ผู้เรียนได้มีโอกาสตอบคำถามในเรื่องต่าง ๆ อย่างทันทีด้วยภาษาต่างประเทศ

6. ให้นักเรียนได้มีโอกาสพูด วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นของตนเอง ด้วยการพูด เป็นภาษาต่างประเทศ

7. ให้นักเรียนได้มีโอกาสเพิ่มความสามารถของตนเองในการใช้ภาษา โดยเปิดโอกาส ให้นักเรียนได้พูดภาษาต่างประเทศอย่างเป็นอิสระด้วยตนเอง

3.1 ฝึกทักษะในด้านการฟังและพูด

การฝึกทักษะในด้านการฟังและพูดในห้องปฏิบัติการทางภาษา จำเป็นต้องใช้ แบบฝึกหัด ซึ่งมีอยู่หลายชนิดด้วยกัน เช่น

1. แบบฝึกหัดสำหรับการฝึกทักษะในด้านเสียง เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถ เพิ่มขึ้น ในด้านการฟัง และทำให้มีความจำในการใช้ภาษาเพิ่มขึ้น

2. แบบฝึกหัดความเข้าใจทางด้านการฟัง ซึ่งอาจจะเพิ่มความยาวของบทความ (passage) และความยากมากขึ้นตามลำดับ ส่วนมากแล้วจะใช้เวลาเกี่ยวกับบทความประมาณ 10 นาที จากนั้นก็จะเป็นคำถามให้นักเรียนตอบ ตัวอย่างเช่น

1. **Listen** I don't like it black. I like just a little milk in it, but no sugar. I like it better than tea.

Question What is he talking about?

(a pause for student to answering the question)

Answer Coffee

2. **Listen** I went to see him last week as a matter of fact. He gave me some medicine, and told me to come back in a week if the pain hadn't gone by then.

Question Who is the speaker talking about?

.....(a pause).....

Answer a doctor

3. **Listen** He was born at about seven o'clock yesterday morning. He looks very much like me, my wife says.

Question What is he talking about.

.....(a pause).....

Answer a baby/a child/a son/a baby son

ในแบบฝึกหัดหนึ่งๆ อาจจะมีคำถามประมาณ 10-20 คำถามก็ได้ สำหรับคำตอบนั้น เมื่อเว้นช่วงระยะเวลาหนึ่งให้นักเรียนตอบคำถาม และนักเรียนตอบคำถามแล้วโดยการบันทึกเสียงลงเทปหรือตอบด้วยปากเปล่า เป็นคำตอบสั้นๆ จากนั้นก็จะเป็นการบอกคำตอบเลยเพื่อ ให้นักเรียนได้ทราบผลความสามารถของตนเองในด้านการฟังและการจับใจความสำคัญ

3. การพูดสั้นๆ ในภาษาต่างประเทศ ครั้งแรกอาจจะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเตรียมข้อความที่สำคัญในกระดาษล่วงหน้าได้ ต่อมาหรือเมื่อเรียนสูงขึ้นก็ห้ามไม่ให้เตรียมข้อความนั้น ผู้เรียนจะต้องเตรียมตนเองอย่างดีล่วงหน้า จากนั้นจึงจะพูด ซึ่งบางครั้งอาจจะเตรียมตัวหรือไม่เตรียมไว้ก็ได้ โดยไม่มีคำถามนำหรือข้อความใดที่จะแนะนำจากครูเลย การพูดนั้นจะต้องอัดเสียงของผู้เรียนไว้ แล้วจึงนำมาเปิดฟังเพื่อพิจารณาข้อบกพร่องในชั้นเรียนคราวหน้า

4. ฝึกการผันคำกริยาในรูปต่างๆ โดยใช้บทเรียนประมาณ 5 นาที เช่นครูจะพูดคำกริยาที่เป็นรูปของ present tense เว้นระยะให้เด็กพูดตาม จากนั้นครูจะพูดคำสรรพนาม ผู้เรียนจะพูดเป็นประโยค โดยใช้คำกริยานั้นให้สอดคล้องกับคำสรรพนามที่ได้ยินมา การฝึกหัดแบบนี้จะทำในรูปของประโยคธรรมดา ประโยคคำถาม หรือประโยคปฏิเสธก็ได้ ตัวอย่างเช่น

Teacher : run
Student : run
Teacher : I
Student : I run.
Teacher : He
Student : He runs.
Teacher : The boys.
Student : The boys run.
Teacher : Dick and John.
Student : Dick and John run.
Teacher : A dog.
Student : A dog runs.

5. ฝึกพูดเป็นประโยคในลักษณะของ Pattern Practice สามารถใช้ได้ผลดีมากในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในแต่ละเทปจะมีประโยคตัวอย่างที่ต้องการให้ฝึก และมีระยะเว้นไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้พูดตามเลียนแบบ แบบฝึกหัดที่สมบูรณ์จะต้องให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนรูปประโยคเป็นไปตามลักษณะของประโยคต่างๆ เช่น กาล (tense) ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ หรืออื่นๆ

Teacher (Tape) : My father goes to visit my brother in Japan.
Student : My father goes to visit my brother in Japan.
Teacher : Past Tense.
Student : My father went to visit my brother in Japan.
Teacher : Question.
Student : Did my father go to visit my brother in Japan?

- Teacher : Negative.
- Student : Didn't my father go to visit my brother in Japan?
- Teacher : Affermative.
- Student : My father went to visit my brother in Japan.
- Teacher : Negative.
- Student : My father didn't go to visit my brother in Japan.

3.2 ฝึกทักษะในด้านการอ่านและการเขียน

การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาสำหรับฝึกทักษะในด้านการอ่านนั้นจะให้ประโยชน์และผลดีดังต่อไปนี้

1. การอ่านแบบธรรมดา นั้น ใช้เพียงสายตาแต่เพียงอย่างเดียว แต่การที่ได้ยินเสียงโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา และใช้สายตาอ่านจากหนังสือเรียน จะสร้างความสนใจแก่ผู้เรียนได้
2. การใช้ภาษาพูดทำให้ตัวหนังสือที่อ่านดูมีชีวิตชีวาขึ้น การออกเสียงที่ถูกต้อง จังหวะ การเน้นคำ เสียง เป็นแนวทางให้ผู้เรียนเดาความหมายของคำในประโยคหรือวลีในตอนนั้นได้
3. เนื่องจากการฟังนั้นจะทำให้เด็กสามารถอ่านได้ในอัตราความเร็วพอดี ไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไป มีความมั่นใจในการอ่านมากขึ้น ไม่ลังเลเมื่อพบกับคำศัพท์ใหม่ๆ
4. ถ้าเจ้าของภาษาอ่านบทเรียนนั้นด้วยสำเนียงที่น่าฟัง จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น สถานการณ์ในการเรียนภาษาจะดีขึ้น นอกจากนี้ความรู้สึกรับรู้ และ ความสนใจในการเรียนภาษาของผู้เรียนจะมีเพิ่มมากขึ้นด้วย

เทปบันทึกเสียงเป็นส่วนประกอบสำคัญในห้องปฏิบัติการทางภาษา ใช้บันทึกแบบฝึกหัดหรือบทเรียนสำหรับการฝึกทักษะ บทเรียนสำหรับใช้ในการสอนการอ่านซึ่งอยู่ในเทปจะนำมาจากบทเรียนซึ่งใช้สอนในชั้นเรียนธรรมดา แต่อาจจะตัดตอนที่น่าสนใจมาส่วนหนึ่งหรือเป็นเรื่องราวสั้นๆ ที่ให้ความรู้ต่างๆ ไป และให้ข้อคิดแก่นักเรียนก็ได้

บทเรียนซึ่งอยู่ในเทปนั้นจะเริ่มด้วยข้อความซึ่งเป็นการแนะนำหรือแนะแนวทางให้แก่ผู้อ่าน-ผู้ฟังว่า ในการเรียนนั้นจะดำเนินการต่อไปอย่างไร และควรปฏิบัติอย่างไร หรืออาจจะเริ่มจากเนื้อหาในแบบเรียนเลยก็ได้ พร้อมกับมีคำอธิบายและเน้นในเรื่องในคำศัพท์ที่ยากหรือวลีที่น่าสนใจก็ได้

บทความหรือข้อความที่ใช้ในการสอนอ่าน ควรจะใช้เวลาในการอ่านไม่เกิน 2 นาที ทั้งนี้จะต้องเป็นการอ่านที่มีความเร็วในระดับธรรมดา และอ่านได้อย่างคล่องแคล่วด้วย

ในเทปนั้นจะต้องบอกแก่ผู้เรียนว่า การอ่านนั้นอยู่ในหนังสือเล่มไหน และจะเริ่มจากหน้าใด บรรทัดใด เป็นต้น

สำหรับแบบฝึกทักษะในด้านการอ่านนั้น มุ่งให้ผู้เรียนอ่านในใจได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องอ่านออกเสียงและเลียนแบบเสียงตามตัวอย่างได้ถูกต้อง บทเรียนนั้นผู้เรียนจะได้ยินจากเทป หรือจากการที่ครูพูด อ่าน ทางไมโครโฟน ให้ผู้เรียนได้ฟังพร้อมกับอ่านจากหนังสือแบบเรียนตามข้อความนั้น ๆ จากนั้นผู้เรียนจะอ่านออกเสียงตามครู หรือตามเทปเสร็จแล้วจะปิดหนังสือ และให้ผู้เรียนนั่งฟังอีกครั้งอย่างเงียบๆ เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องจับใจความสำคัญโดยใช้การฟังเพียงอย่างเดียว ขั้นสุดท้ายครูจะถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้ฟังไปแล้วประมาณ 5-6 คำถาม แต่ละคำถามจะเว้นระยะเวลาให้ผู้เรียนตอบคำถามแล้วจึงเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง และอาจจะถามคำถามเดิมอีกครั้งเพื่อทดสอบความเข้าใจ และเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องอย่างแท้จริง

แบบฝึกทักษะในด้านการอ่านบางครั้งจะควบคู่ไปกับการฝึกทักษะในด้านการออกเสียงคำศัพท์ในเนื้อเรื่องนั้นด้วย รวมทั้งการให้ความรู้ในด้านความหมายของคำศัพท์ก่อนที่จะทดสอบความเข้าใจของเนื้อเรื่องต่อไป ซึ่งหลังจากที่ครูอ่านเนื้อเรื่อง หรือเปิดเทปให้ฟังในครั้งแรกแล้วจะเป็นการอ่านคำศัพท์ที่น่าสนใจในบทเรียนนั้น และฝึกทักษะให้ผู้เรียนออกเสียงให้ถูกต้อง ซึ่งในศัพท์แต่ละคำจะเว้นระยะเวลาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลียนแบบเสียงคำศัพท์นั้นๆ ผู้เรียนจะได้รับคำแนะนำให้เลียนเสียงไม่เพียงเฉพาะการออกเสียงเท่านั้น แต่ยังรวมถึงน้ำเสียงของผู้พูดด้วย บทความหรือข้อความที่จะให้ผู้เรียนเลียนเสียงนั้น อาจจะเป็นข้อความที่น่าสนใจ หรือบทสนทนาที่น่าสนใจ จากนั้นก็จะเป็นแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการใช้ภาษาและคำศัพท์ด้วย ซึ่งเป็นคำที่น่าสนใจ และนำมาจากบทเรียนนั้นๆ ด้วย คำเหล่านั้นครูผู้สอนจะพูดเป็นภาษาต่างประเทศ 2 ครั้ง และให้เด็กพูดตาม จากนั้นก็จะเป็นการอธิบายหรือยกตัวอย่างการใช้คำศัพท์นั้นๆ ในรูปประโยคต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจ concept ของคำศัพท์ หรือประโยคที่มีคำศัพท์นั้นๆ ด้วย และเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างแท้จริง มีความรู้กว้างขึ้น ครูก็อาจจะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเขียนคำศัพท์นั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นการเขียนตามคำบอก หรือแต่งประโยคด้วยตนเองก็ได้

นอกจากนี้อาจจะมีแบบฝึกหัดชนิดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการสอนคำศัพท์ เช่น ให้แทนที่คำศัพท์ที่มีความหมายเช่นเดียวกันในประโยคที่ให้มา หรือให้ระบุคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ไว้ในประโยคนั้นๆ หรือให้ประโยคที่มีทั้งถูกและผิด เมื่อผู้เรียนได้อ่านแล้วให้อ่านทวนประโยคที่คิดว่าถูกต้อง และให้นักเรียนแก้ประโยคที่ผิดให้ถูกต้องด้วยคำถามต่างๆ เหล่านี้จะยึดเนื้อหาหรือเรื่องราวที่กล่าวไว้ในบทความ หรือข้อความที่ได้สอนอ่านไปแล้ว ซึ่งจะทำให้เด็กสามารถตอบได้โดยไม่ต้องจำจนเกินความสามารถ

การสอนอ่านโดยใช้ tape นี้ ในบทสุดท้ายจะเป็นการสรุปเนื้อเรื่องอย่างย่อๆ ของเรื่องราวที่เรียนไป แต่อยู่ในรูปของการให้เขียนตามคำบอก (Dictation) หรือให้ทำแบบฝึกหัดในรูปของการฝึกให้เขียนแบบต่างๆ หรือจะให้สรุปเรื่องราวด้วยการให้ผู้เรียนพูดปากเปล่าก็ได้

แบบฝึกทักษะในด้านการเขียนส่วนใหญ่จะอยู่ในตอนท้ายของแบบฝึกหัดในด้านการฟัง พูด และการอ่าน กล่าวคือเมื่อผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ แล้ว และเพื่อเป็นการทดสอบความสามารถตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ในแบบฝึกหัดอาจจะระบุให้ผู้เรียนเขียนคำตอบที่ถูกต้อง ลงในแผ่นกระดาษที่เตรียมไว้โดยเว้นช่วงระยะเวลาของการเขียนไว้ สำหรับแบบฝึกทักษะในด้านการอ่าน ในตอนท้ายของแบบฝึกหัดจะเป็นการให้ผู้เรียนเขียนเรื่องสรุปอย่างย่อเขียนตามคำบอก (Dictation) ให้ตอบคำถามโดยการเขียนเป็นประโยค หรือให้ทำแบบฝึกหัดโดยฝึกการเขียนในรูปแบบต่างๆ

วิธีการสอนโดยใช้เทปในห้องปฏิบัติการภาษานั้น หลักการที่เป็นแบบมาตรฐานสำหรับการทำแบบฝึกหัดจะนิยมให้ผู้เรียนได้ตอบคำถามหรือมีปฏิกิริยาตอบโต้ (response) มากกว่าที่จะให้เลียนแบบจากตัวอย่าง และเมื่อผู้เรียนได้ตอบคำถามแล้ว ผู้เรียนจะทราบคำตอบที่ถูกต้องในทันที ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักของการเรียนรู้ และทำให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

1. เพราะเหตุใดการฝึกทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาสามารถให้ผลในด้านการฝึกทักษะได้ดีกว่าห้องเรียนธรรมดา
2. การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษานั้น ผู้สอนควรจัดและดำเนินการได้อย่างไร จงอธิบายพอสังเขป

4. ประโยชน์และประสิทธิภาพของการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา

ในการพิจารณาว่าห้องปฏิบัติการทางภาษาจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับ การพิจารณาคุณภาพและมาตรฐานของสิ่งต่อไปนี้

1. เทป และแผ่นเสียง ต้องมีคุณภาพดี
2. ผู้เรียนจะต้องฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษาและร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
3. ควรใช้เทปหรือแผ่นเสียงที่อัดบันทึกเสียงหลายๆ คน หรือเสียงที่แตกต่างกันในห้องปฏิบัติการทางภาษา
4. น้ำเสียงที่ใช้อัดในเครื่องบันทึกเสียงจะต้องไม่เป็นเสียงที่มีสำเนียงสูงหรือต่ำมาก รวมทั้งเป็นน้ำเสียงที่น่าสนใจ กระตือรือร้น
5. แบบฝึกหัดที่ใช้ในการฝึกหัด จะต้องใช้ความเร็วในอัตราปกติ
6. แบบฝึกหัดจะต้องมีหลายลักษณะแตกต่างกัน เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้เรียน

7. จุดมุ่งหมายของแบบฝึกหัดในแต่ละบทจะต้องชัดเจน และผู้เรียนมีความเข้าใจดี
ดังนั้น อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ จึงมีประโยชน์ในการเรียนการสอนและฝึกฝนใน
เรื่องต่อไปนี้

1. การออกเสียงหรือการฝึกทักษะในด้านเสียง
2. การแก้ไขข้อบกพร่องในการออกเสียงให้ถูกต้อง
3. ฝึกการใช้ภาษาในรูปของไวยากรณ์
4. ความเข้าใจในด้านการฟังภาษาต่างประเทศ
5. การเขียน (Dictation)
6. การสอนเพลง บทเพลง และการร้อง
7. การแสดงออกในด้านการพูดด้วยตนเองเป็นภาษาต่างประเทศ
8. การทดสอบในด้านการฟังและการพูด

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดที่โรงเรียนต้องมีห้องปฏิบัติการทางภาษา จึงให้เหตุผล
และจะสามารถดูแลรักษาเพื่อให้งานเกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

สรุป

การใช้ห้องปฏิบัติการภาษาในปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันแล้วว่าจะช่วยให้การ
สอนภาษาและการฝึกทักษะทางภาษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับอุปกรณ์
หรือเครื่องมือที่ใช้เป็นสำคัญด้วย รวมทั้งเทปบันทึกเสียง ตลอดจนแบบฝึกหัดที่ใช้สอน นอก
จากนี้ในการสอนผู้สอนจะต้องชี้แนะในการเรียนหรือการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียนด้วย ให้ผู้เรียนได้
เข้าใจภาษา สามารถเปรียบเทียบ รู้ความแตกต่าง และให้ผู้เรียนได้สามารถเลียนแบบเสียงได้
อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถเรียนได้เป็นรายบุคคลด้วย ทราบข้อบกพร่องของตนเอง
และสามารถแก้ไขข้อบกพร่องนั้นได้โดยทันที เมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนในชั้นเรียนธรรมดาแล้ว
การสอนภาษาโดยใช้ห้องปฏิบัติการภาษา จะให้ผลที่มีประสิทธิภาพมากกว่า รวมทั้งใช้เวลาสั้น
กว่าด้วย

การประเมินผลท้ายบท

1. เพราะเหตุใดโรงเรียนจึงต้องมีห้องปฏิบัติการทางภาษา
2. การสอนโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา และห้องเรียน แตกต่างกันอย่างไรร

3. เพราะเหตุใดการฝึกทักษะโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะได้รวดเร็ว และถูกต้องกว่าการฝึกทักษะในห้องเรียน
4. การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอะไรบ้าง

แนวตอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 16

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-2

1. ผู้เรียนสามารถเพิ่มพูนทักษะ และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในด้านต่างๆ ได้
2. การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาจำเป็นจะต้องมีครูเป็นผู้ควบคุมการใช้ ตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับทักษะในด้านภาษาของนักเรียน และกำหนดบทเรียน
3. การเรียนการสอนโดยการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา จะแตกต่างจากห้องเรียนธรรมดา ผู้เรียนจะได้เรียนเสียง คำสั่งต่างๆ เป็นภาษาต่างประเทศโดยตรง สามารถเลียนเสียงได้อย่างถูกต้อง และในการสอนครูสามารถใช้อุปกรณ์การสอนอื่นๆ ร่วมได้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

1. การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา นักเรียนจะได้ยินเสียงภาษาต่างประเทศจากผู้ใช้ภาษาโดยตรง เมื่อเลียนเสียง หรือฝึกทักษะ และได้ยินเสียงของตนเองทำให้รู้ข้อบกพร่องของตนเอง สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองจนถูกต้อง
2. จัดบทเรียนที่ถูกต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะ เลียนแบบเสียง ตอบคำถาม โดยการใช้ภาษาต่างประเทศ ฟังเสียงของตนเอง และแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองจนถูกต้อง และให้พูดภาษาต่างประเทศอย่างอิสระ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

โรงเรียนควรมีห้องปฏิบัติการทางภาษาเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษา และได้ยินภาษาต่างประเทศจากผู้ใช้ภาษาโดยตรง เพิ่มพูนความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน และเพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในห้องปฏิบัติการทางภาษา สามารถใช้งานได้ ควรพิจารณาการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่มีคุณภาพดี เช่น เทป แผ่นเสียง และอุปกรณ์อื่นๆ (ศึกษาเพิ่มเติมจากหัวข้อเรื่องที่ 4)

การประเมินผลท้ายบท

1. เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะในด้านภาษา โดยได้ยินเสียงและเลียนแบบเสียงของชาวต่างชาติโดยตรง และชัดเจน เพิ่มพูนทักษะและความสามารถในการใช้ภาษา
2. การเรียนการสอนโดยการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา จะแตกต่างจากห้องเรียนธรรมดา ผู้เรียนจะได้เรียนเสียง คำสั่งต่างๆ เป็นภาษาต่างประเทศโดยตรง สามารถเลียนเสียงได้อย่างถูกต้อง รู้ข้อบกพร่องในด้านภาษาของตนเองในทันที สภาพการเรียนแตกต่างจากห้องเรียนปกติ ทำให้เป็นที่น่าสนใจในการเรียน

3. ผู้เรียนจะเรียนด้วยความสนุกสนาน มีกิจกรรมและฝึกปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ได้ยินเสียงภาษาต่างประเทศโดยตรง สามารถเลียนแบบ และแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองได้ในทันที
4. อุปกรณ์ที่ใช้ต้องมีคุณภาพดี แบบฝึกหัดจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ถูกต้อง น้ำเสียง ที่ใช้ในเทปบันทึกเสียงจะต้องฟังแล้วน่าสนใจ มีสำเนียงถูกต้อง